

Lausunto Ympäristöministeriön luonnoksesta kansalliseksi pölyttjästrategiaksi**Elinympäristölautakunta / lupajaos 16.11.2021 § 43**

Ympäristöministeriö pyytää Liperin kunnalta lausuntoa 30.11.2021 mennessä luonnoksesta kansalliseksi pölyttjästrategiaksi. Pölyttävät hyönteiset ovat välttämättömiä sekä maataloustuotannolle että luonnonekosysteemien toiminnalle. Suomessa tärkeimpiä pölyttäjiä ovat luonnonvaraiset mesipistiäiset, kukkakärpäset ja perhoset. Strategian päätavoitteena on, että vuoteen 2030 mennessä pölyttäjien määrän ja monimuotoisuuden väheneminen on pysäytetty, pölyttjäkannat vakiintuvat ja kehittyvät myönteiseen suuntaan ja että luonnon- ja viljelykasvien pölytys on turvattu luonnonvaraisia pölyttäjiä suojelemalla ja käyttämällä tarhattuja pölyttäjiä kestävästi. Ehdotuksen pölyttjästrategiaksi ja toimenpidesuunnitelmaksi on laatinut ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkosen 24.6.2020 asettama työryhmä. Luonnoksen yhteydessä taustatiedoksi tarjottiin linkki Suomen ympäristökeskuksen raporttiin 34/2021 (Pölyttäjien tila Suomessa - Kansallista pölyttjästrategiaa tukeva taustaselvitys).

Luonnoksen toimenpidesuunnitelma sisältää yhteensä 27 toimenpide-ehdotusta, jotka jakautuvat viiteen eri aihepiiriin. Jokaiselle viidelle osa-alueelle on määriteltä tarkempi tavoite. Kaksi ensimmäistä sisältävät toimenpiteitä, joiden tavoitteena on parantaa pölyttäjien elinympäristöjen tilaa ja elinolosuhteita sekä laaja-alaisesti erilaisissa ympäristöissä että uhanalaisten lajien esiintymispaikoilla. Kolmas osakokonaisuus koskee tarhattujen pölyttäjien vastuullista käyttöä huomioiden sekä elinkeinon kannattavuus että luonnonvaraiset pölyttäjät. Neljäs aihepiiri sisältää toimenpiteet pölyttäjiä koskevan keskeisen tutkimus- ja seurantatiedon täydentämisen osalta. Viimeinen osakokonaisuus sisältää pölyttäjiä tukevaan viestintään, neuvontaan ja toiminnan aktivointiin liittyviä toimenpiteitä. Maatalous-, metsä- ja rakennettuja ympäristöjä koskien on lisäksi esitetty konkreettisia keinoja, joiden avulla pölyttäjien elinolosuhteita voidaan näissä ympäristöissä parantaa.

Valmistelija Ympäristöavustaja

Esittelijä Tekninen johtaja

Päätösehdotus Liperin elinympäristöjaos hyväksyy ja esittää kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi pölyttjästrategian luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Kansallisen pölyttjästrategian luonnoksessa on otettu huomioon pölyttäjien määrään ja monimuotoisuuteen vaikuttavia tekijöitä monipuolisesti. Myös toimenpide-ehdotukset on konkretisoitu selkeästi ottaen huomioon asian laajuus. Toimenpide-ehdotuksessa 2d (Vähennetään pölyttäjien lisääntymismenestystä tai elinympäristön laatua heikentävien painetekiöiden vaikutuksia) tulisi kuitenkin nostaa esille myös lupiinien siitepölyn sisältämän lupaniinin vaikutus kimalaisten lisääntymiseen.

Lupiini on palkokasvi, jota viljellään pääsääntöisesti eläinten rehuksi. Lupiinien siitepölyn sisältämä myrkyllinen alkaloidi, lupaniini, voi haitata kimalaisten lisääntymistä. Suomessa lupiinien viljely on vähäistä, mutta voi lisääntyä tulevaisuudessa kotimaisten kasviproteiinien kysynnän kasvaessa ja kasvukauden pidentyessä ilmastonmuutoksen myötä. Viljelyn yleistyessä tulisi varmistaa, että viljeltyjen lajikkeiden siitepölyn lupaniinipitoisuudet ovat matalia ja siten turvallisia kasvien houkuttelemille pölyttäjille.

Kansallinen pölyttjästrategia pyydetään toimittamaan Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, kun se on valmis ja hyväksytty.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ote

khall//Ympäristöministeriö

Tiedoksi

Ympäristöavustaja

Lisätietoja

Ympäristöavustaja p. 050 525 9295

Kunnanhallitus 22.11.2021 § 277

643/11.01.04.00/2021

Ympäristöministeriö on pyytänyt Liperin kunnalta lausuntoa 30.11.2021 mennessä luonnoksesta kansalliseksi pölyttjästrategiaksi. Pölyttävät hyönteiset ovat välttämättömiä sekä maataloustuotannolle että luonnonekosysteemien toiminnalle.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy elinympäristölautakunnan lupajaoksen esityksen ja toteaa lausuntonaan luonnoksesta kansalliseksi pölyttjästrategiaksi seuraavaa:

Kansallisen pölyttjästrategian luonnoksessa on otettu huomioon pölyttäjien määrään ja monimuotoisuuteen vaikuttavia tekijöitä monipuolisesti. Myös toimenpide-ehdotukset on konkretisoitu selkeästi ottaen huomioon asian laajuus. Toimenpide-ehdotuksessa 2d (Vähennetään pölyttäjien lisääntymismenestystä tai elinympäristön laatua heikentävien painetekiöiden vaikutuksia) tulisi kuitenkin nostaa esille myös lupiinien siitepölyn sisältämän lupaniinin vaikutus kimalaisten lisääntymiseen.

Lupiini on palkokasvi, jota viljellään pääsääntöisesti eläinten rehuksi. Lupiinien siitepölyn sisältämä myrkyllinen alkaloidi, lupaniini, voi haitata kiemalaisten lisääntymistä. Suomessa lupiinien viljely on vähäistä, mutta voi lisääntyä tulevaisuudessa kotimaisten kasviproteiinien kysynnän kasvaessa ja kasvukauden pidentyessä ilmastonmuutoksen myötä. Viljelyn yleistyessä tulisi varmistaa, että viljeltyjen lajikkeiden siitepölyn lupaniinipitoisuudet ovat matalia ja siten turvallisia kasvien houkuttelemille pölyttäjille.

Kansallinen pölyttjästrategia pyydetään toimittamaan Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, kun se on valmis ja hyväksytty.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ote**Tiedoksi****Lisätietoja****Liitteet**

Ympäristöministeriö

Ympäristöavustaja

Ympäristöavustaja p. 050 525 9295

- [1] Liite, pölyttäjien tila Suomessa, kansallista pölyttjästrategiaa tukeva taustaselvitys, SYKE
- [2] Liite, kansallinen pölyttjästrategia ja toimenpidesuunnitelma, työryhmän ehdotus 30.9.2021

Otteen oikeaksi todistaa Liperin kunnassa

23.11.2021

Terttu Sarkkinen

hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä

Lähetetty tiedoksi sähköpostitse: 23.11.2021

Jakelu: Ympäristöministeriö

Tiedoksiantaja: Arto Kuivalainen, asianhallintasihteeri

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 277

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätös koskee kuntalain (410/2015) 136 §:n nojalla vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, joten siitä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.